

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezček, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr.

Za ostanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznamilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnost naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznamila, t.j. vse administrativne stvari.

Delegaciji.

V Budimpešti, 2. oktobra.

Proračunski odsek sešel se je danes v prvo sejo. Napovedba, da bodo razprave postale letos živahnejše, kakor so bile prejšnja leta, ker so v delegaciji zastopani tudi Mladočehi, obistinila se je v polni meri. Posl. Eim stavljal je ministru vnanjih poslov grofu Kalnokyju nekaj vprašanj, o katerih priznavajo celo nasprotniki, da so bila sestavljena z neko rafinirano preciznostjo. Eim opisal in utemeljil je stališče mladočeške stranke glede vseh vnanjepolitičnih vprašanj in tako reprezentiral odločno opozicijo proti dosedanji politiki. Odgovarjali so mu voditelji posavnih strank in sam minister, ki je v daljšem eksposéju pojasnjeval vnanje politiko. Odsek je vzel eksposé na znanje in v znak zaupanja dovolil dispozicijski fond.

Načelnik odseka grof Falkenhayn predlagal je začetkom seje, naj se povabi finančni minister dr. Steinbach, da pojasni nekatere reči, a predlog se je odklonil in začela se je debata.

Delegat Eim govoril najprej proti navadi, da se glavne reči rešujejo v skoro tajnih sejah odsekov, kar je na škodo parlamentu, ker temu preostajajo le ostanki. Ta način je nevaren, zlasti v dôbi, ko tudi gledé vnanje politike ni moči reči, da imajo narodi odločilno besedo, kakor jo imajo drugod, kjer je prišla do veljave prava konstitucija. Govornik konstatira na to, da se ves češki narod, ne glede na stranko, in ne iz predvodov proti Nemčiji in Italiji, z največjim, nepremagljivim nezaupanjem upira trojni zvezni in da gleda orientino politiko z veliko skrbjo, ker je vsled nje nasprotstvo moej Avstrijo in Rusijo vedno večje. V tem oziru so vši Čehi jedini, vši so nasprotniki trojni zvezni. Če je pa že sklenjena zveza z Nemčijo, potem bi želeli, da se zmanjša nje pritisak s tem, da se skuša doseči dobro razmerje z Rusijo. Ta racionalni nazor naroda češkega moči je pobijati, premeniti ga pa ni, ignorirati pa celo ne. Ta nezaupnost češkega in tudi neslovanskih narodov rase vsled vedno večjih bremen v vojaške svrhe in ker je razdelitev teh troškov na obe državni polovici skrajno nepravična. Navzlic velikim našim žrtvam so vojne sile francosko-ruske dosti večje in narodi v naši monarhiji se ne morejo znebiti strahu, da je Avstrija v orientu orodje Nemčije. Žal, da se ni moči poučiti o delovanju ministerstva vnanjih rečij. Ker nima Avstrija z orientom nikakih naravnih zvez, išče jih, kjer jih more dobiti. Ker je izgubila upliv na Srbijo, skuša ga dobiti v Bolgariji. Takšne zvezne so nezanesljive in bitro premenljive. Minister se zato oficijelno tudi ne angažira za Koburžana, ki je knez za danes in jutri, za pojutranji dan pa morda že ne več. Koburžanov prednik in Milan sta padla vsled tistih uplivov, kateri so nasprotui tudi princu Ferdinandu. Bosna in Hercegovina nista ojačila strategične, diplomatske in politične veljave monarhije. Zveza z Nemčijo pač ni vsa določena v tistih točkah, katere so bile razglašene, kajti neverjetno je, da bi bila Avstrija pristopila zvezni, naprjeni zoper Rusijo, ne da bi bila varovala svoje interese za slučaj napada Rusije. Sta li tudi Bosna in Hercegovina v varstvu zvezne? Ali se zmatrajo moje Bosne in Hercegovine kot jednakopomembne, kakor moje države? Če bi bila avstrijska politika radi balkanskih svojih interesov primorana ofenzivno nastopiti, ali je mora Nemčija z vsemi silami pomagati? Vprašanje je torej, kdaj je zmatrati Avstrijo kot napadeno od Rusije. Ta nedostatek v

pogodbi imenoval je angleški politik „bolgarsko luknjo.“ Nemčija pokazala je že večkrat, da nima namere, resno podpirati avstrijskih teženj v orientu. Govornik želi, da se ta stvar pojasni, naj se torej popolnoma razglase zvezne pogodbe. Koliko je pogodeb z Italijo in katere obljube je Avstrija storila Italiji? Važno je tudi vedeti, kako sodi vlada politično krizo v Srbiji in kaj je s trgovinsko pogodbo.

Delegat vitez Jaworski zavrača očitanje, da se politične razmere ne pojasnjujejo delegatom ter izjavlja, da je v dijametralnem nasprotstvu z Eimovimi nazori in da njegova stranka ne bo pozabila, naglašati to v plenarni seji.

Delegat dr. Plener izjavlja jednak, da so Nemci in mnogi nemški narodi njegovih mislij, da je zveza z Nemčijo in Italijo jedina prava podlaga srednjeevropski politiki in jamstvo miru. Ta zveza je velika zasluga vlade in če tudi prijateljstvo med Avstrijo in Italijo ni tako srčno, kakor med Nemčijo in Italijo, vendar so razmere dosti bolje, kakor so bile nekdaj. Trojna zveza nam nalaže mnogo bremen, a če bi bila Avstrija izolirana, morale bi za vojsko še več žrtvovati kakor sedaj. Pogoda je jasna in naj poči prvi strel v Gališki ali ob Dunavu, združile se bodo zvezne sile takoj.

Ministra grofa Kalnokyja je v delegacijah dosedaj nečvena energija mladočeškega delegata vidno razburila, kajti odgovarjal mu je nenavadno ostro. Pred vsem povdaja minister, da je bil dosihob parlamentaren običaj, zaupno naznani pri zadetemu resortnemu predstojniku vprašanja večjega pomena. Obžaluje, da se delegat Eim tega običaja ni držal, navzlic temu pa mu bo odgovoril brez odloga. Institut delegacij se je v 25 letih svojega obstanka izvrstno obnesel. Izvestne tajne državne zadeve pa je smeti razjasniti le strogo zaupno in niti v odsekih, kakor želi g. delegat Eim. Le ta sodil je našo vnanje politiko s strogo češkega stališča. To pa je obžalovati, kajti kam pridemo, ako bo vsak narod avstrijski hotel v soglasje spraviti državno vnanje politiko s svojim narodnim stališčem. Minister dvomi, da je bil delegat Eim pooblaščen, govoriti v imenu celega naroda češkega; na Moravi Čehi niso tako ekstremlni, kakor to govorik ve iz lastne izkušnje. Vojašna politika naša delala je vedno na to, da se obrani mir in zategadelj mora imenovati postopanje delegata Eima, ki bo utegnilo širiti le vznemirjenje in nezaupnost, škodljivo interesom monarhije. Na stavljeni mu vprašanja hoče minister odgovarjati le splošno. Pogoda z Nemčijo je odkrita in poštena defenzivna zveza brez vsake tajne klavuze. Tudi pogoda z Italijo ima izključno defenziven značaj, objaviti je pa ni smeti, ker se je dogovorila tajnost. Sam delegata Eima, da zboljšanje trgovinskih razmer med Nemčijo in Rusijo utegne tudi političnem oziru neugodno uplivati na trojno zvezo, odklanja minister z vso odločnostjo. Trgovsko pogodbo s Srbijo morala bo akceptirati tudi nova srbska vlada, ker je ta pogoda baš za Srbijo vitalnega pomena. Splošni politični položaj evropski se od zadnjega zasedanja delegacij bistveno ni spremenil. Oboroženje se povsod nadaljuje, a narodi jeli so se privajati in to sedaj že kronično zlo (?!), zlasti ker vlade pri tem ne puščajo v nemar potrebnih narodno-gospodarskih akcij. Politične zvezne sezidane so na temelju globokih političnih motivov in interesov in zategadelj jih tudi po nekaterih državah vršiš se spremembe sistema ne morejo motiti. To pokazalo se je pri Rumuniji sedaj tudi pri Srbiji. Tudi v Italiji goji novo

ministerstvo iste prijateljske in kordialne odnošajo z Avstrijo, kakor prejšojo. V Angliji pa je vnanja politika itak tako konsolidirana, da spremembu vodilnih oseb na njo ne more uplivati. Tudi v orientu se razmere boljšajo. Sicer je pa naša želja in težnja le, da se balkanske države samostalno in na temelju pogodeb konsolidujejo. Privilegovane pozicije mi v orientu ne zabevamo. Konečno povdaja Kalnoky, da je politična konstelacija evropska vedno bolj miroljubna in da se v bližnji bodočnosti ni bati posebnih komplikacij, ker vse velevlasti zagotavljajo, da nimajo agresivnih tendencij.

Delegat Dumba pravi, da so ga izjave ministrov povsem zadovoljile in obsoja ekstremnost Eimovo. Na to se sprejme pri glasovanji za upnica ministru vnanjih zadev. Proti glasuje le Eim.

Pri točki „dispozicijski fond“ oglaša se zopet Eim, pritožec se, da minister iz tajnega fonda podpira inozemske, Slovanom sovražne liste. Tudi obžaluje govornik, da se na orientalski akademiji ne goji češčina in da je naša diplomacija še vedno izključna domena aristokracije. Glede na vse to on dispozicijskega fonda vsaj v visokosti 600 000 gld. ne more dovoliti.

Minister grof Kalnoky izjavlja, da ne podpira nobenega lista in da so dotične trditve Eimove zlagane.

Eim obžaluje, da se je minister v njemu nerazumno razburjenosti poslužil neparlamentarnega izraza „zlagano“ ter zahteva, da prekliče ta izraz. Javno on dotičnih subvencioniranih listov neče imenovati, pripravljen pa jih je ministru predložiti.

Minister grof Kalnoky izjavlja, da izraza „zlagano“ nikakor ni hotel spraviti v kako zvezo z osebo delegata Eima; hotel je s tem naglašati le, da je bil g. delegat slabo poučen.

Na to sprejmo se tudi dispozicijski fond in ostale točke proračuna.

Pri specijalni debati govorila sta še delegat dr. Russ, ki je želel imenovanja tehničkih atašé-jev pri nekaterih naših poslanstvih, in delegat Dumba, ki je nasvetoval, da se nekateri honorarni konzulati spremene v redue.

Minister grof Kalnoky obljubil je uvsječati oba nasveta.

Proračun ministerstva vnanjih zadev sprejel se je potem brez spremembe.

Prihodnja seja bo 12. oktobra. Na dnevnem redu bo v prvi vrsti okupacijski kredit.

* * *

Dne 3. t. m. bil je sprejem delegacij pri cesarju. Cesar povdaja je v svojem odgovoru na pozdrav predsednika avstrijske delegacije Chlumeckega miroljubni značaj političnega položaja. Na to predstavil je ministrski predsednik grof Taaffe posamezne delegate in cesar je skoraj vsega nagovoril. Z delegatom Gregorčičem govoril je o razmerah na Goriški teološki fakulteti. Delegata Spinčiča vprašal je cesar, je li prvikrat v delegaciji. Na odgovor Spinčičev: „jaz sem prvi istrski Slovan, odpisan v delegacije“, opomnil je cesar že odhajajoč: Vi prouzročili ste nam v zadnjem času s svojim postopanjem mnogo žalosti. Tržaški delegat Luzzatto povdaja je potrebo reaktiviranja prostih luke Tržaške, ker se Trst vsled opustitve prostih luke bliža svojemu ruinu. Cesar odgovoril je: „To je nemogoče, pač pa bo resnično treba za Trst česar storiti.“ Na opazko maloruskega delegata Mandyczewskoga, da maloruskemu narodu manjka še mnogo do narodne samostalnosti, odgovoril je cesar:

"Potrpeti treba, potrpeti. Ščasoma bode tudi to prišlo." Proti delegatom Suessu in Richterju izrazil se je cesar jako rezko o Dunajskih antisemitech.

Govor dež. poslanca Ivana Hribarja pri proračunski debati v V. seji deželnega zборa kranjskega dne 28. septembra 1892.

Visoka zbornica! Jaz se letos ne budem spuščal v ocenjevanje številčnega dela deželnega proračuna, ker sem lanskoga leta nekoliko obširnejše govoril o njem in ker se redno gospodarstvo z našim deželnim budgetom v primeri z lanskim letom skoraj nič ni izpremenilo. Le toliko konštatujem, da so se tiste besede, katere sem lani izrekel o rednem in izrednem gospodarstvu, uresničile pri tem proračunu, kajti v njem se je vendar še našlo pokritja zadosti za velike izredne potrebuščine. Konštatovati pa mi je še to prijetno prikazen, da se je deželno premoženje od lani pomnožilo za 260.792 gld. in da je to premoženje v 10 letih pomnožilo se vsega skupaj za 710.439 gld. Glede na to, da nakladamo davkoplačevalcem tako velika bremena, je vsekakso vesela prikazen vsaj to, da se premoženje dežele naše, ki je uategne vendarle jedenkrat dajati kako rento, od leta do leta množi.

Ako pa moramo biti zadovoljni z rednim deželnim gospodarstvom, moram naravnost izreči, da sicer, v političnem oziru z našim budgetom ne moremo in ne smemo biti zadovoljni in tu naj mi bode dovoljeno, da se smem danes zopet kakor v prejšnjih letih ozreti na nedostatke, ki se v tem oziru pojavljajo v deželnih upravi in na nedostatke, ki se v še veliko večji meri pojavljajo v državni upravi.

Kar se tiče deželne uprave, moram pred vsem poudarjati, da našemu deželnemu odboru ni resno do tega, da bi slovenščini dal ono mesto, katero je pristoj v deželi, ki je po ogromni večini svojih prebivalcev slovenska.

Lani sem obsojal malomarnost našega deželnega odbora v tem oziru, z odločnimi besedami; letos pa moram videti, da se grajanih napak nobena ni odpravila in da nekateri uradi pri deželnem odboru, kateri so lani uradovali popolnoma po nemški, tudi še dandanes uradujejo jednak, predlagajoč deželnemu odboru nemška uradna poročila. Ako od-kimava prečastiti gospod deželnih glavar, sklicujem se jaz na dva zaklada, o katerih sem poročevalc bil jaz sam, na deželno-kulturni zaklad in na gledališki; oba imata knjige, ki se vodijo v nemškem jeziku in računska sklepa in proračuna obeh zakladov sta se predložila deželnemu odboru le v nemškem jeziku. Se bolje pa ilustruje odkimavanje častitega gospoda deželnega glavarja faktum, da nad uhoodom dvorane, v kateri zborujemo, še dandanes visi ista tabla, katera je visela lani (Smeht na desni) in na kateri je videti na prvem mestu nemški in še le na drugem mestu slovenski napis. Dalje karakterizuje razmere pri našem deželnem odboru in njegovo vnetost za slovenščino tudi to, da imamo še dandanes na prisilni delalnici jedino le nemški napis (poslanec dr. Tavčar: "Čujte!", smeht na desni) kar je naravnost monstroznov v tako slovenski deželi, kakor je dežela kranjska. Ako je naš deželni odbor tako mlačen, ali hočemo potem pričakovati, da bode vlada bolj odločno se potezala za pravice našega jezika, kakor mi sami? Ali se po tem takem moremo čuditi, da vlada še ni ničesar storila, da bi se odpravili samo nemški napisi nad uradi njej podrejenimi; da nam je pa nasprotno dala povod do znane interpelacije, katero smo stavili v jedni zadnjih sej? Jaz mislim, da moramo v prvi vrsti mi sami pokazati, da spoštujemo svoj jezik. Seveda imamo na podlagi veljavnih zakonov pravico zahtevati od vlade, da ga spoštuje tudi ona; ali ako sami nočemo spoštovati slovenske govorce, potem vladu tudi Bog ve kako živalno ne moremo očitati, da jo prezira ona in zakaj ne izvršuje postav o ravnopravnosti.

Gospoda moja! Ako se sicer ozrem po političnem življenji našem, vidim, da se od časa, ko smo se tukaj o proračunski debati vprvič pritoževali o krivicah, ki se nam gode v narodnem oziru, razmere čisto nič niso izpremenile na bolje. Vlada, ki bi imela paziti na izvrševanje zakonov o ravno-pravnosti vseh narodov, prezira tiste zakone nasproti nam Slovencem z največjo doslednostjo.

Trinajst let, če se ne motim, je preteklo, od kar imamo na krmilu grofa Taaffea, onega ministra, ki je početkom svojega vladanja izjavil slovesno, da hoče jednako pravičen biti vsem narodom avstrijskim — in v koliko se je pri nas uresničila slovesna ta njegova obljava? Mi Slovenci krvavo malo vemo o tej jednakosti pravičnosti nasproti vsem narodnostim! Vemo samo to, da so od tistega časa razmere za nas postale nekoliko znosnejše, ker grof Taaffe naravnost ne pove, da ima iste velikonemške namene, kakor so jih imeli drugi nemški ministri pred njim. Sicer pa so ostale tendenze vladine ravno tako nemške za Taaffevega vladanja, kakor so bile za Auersperga in ravno tako se je vladalo takrat, kakor se vlada sedaj za trojne zvezne, od katere si vsaj jaz nič dobrega ne pričakujem za Avstrijo.

Hrvatska prislovica, s katero se hoče izreči, da naj se vsaki stvari da pravo ime, glasi se: reci: "bobu bob in popu pop"; naša vlada pa se ni dr-

žala nauka, izraženega v tej prislovici, temveč se je vedno prav rada nasprotno izražala. Tako vemo iz polupreteklih časov, da je vlada sama nazivala naš jezik, mesto jezik slovenski, v tej kronovini "kranjski jezik", na Štajerskem "windische Sprache" in dandanes vidimo, da ima vlada iste tendence nasproti drugim slovanskim narodom, da ima neko manijo, zakrivati pravo ime za jezik in narodnost.

Gospoda moja! V Sarajevu je izšla pred nedavnem v vladnej zalogi "gramatika bosanskog jezika". — Ali ni to največji nesmisel in sicer ravno tako nesmiselno, kakor če bi se hotelo govoriti o gramatiki primorskog, štajarskog, kranjskog ali koroškog jezika? Glejte, gospoda moja, tako hoče vlada cepiti slovanske robove med sabo, da bi se svoje skupnosti ne zavedali in zaradi tega ni čuda, ako se v Avstriji dogajajo tako neverjetne stvari, kakor še jedna je tudi ta, da se vlada tako močno zanima za Nemce na Češkem, prav nič pa za Slovane na Češkem, Moravskem in Šlezkem in ako hoče z vso silo dognati spravo, od katere bi Nemci imeli prid, Slovani pa škodo. In gospoda moja, na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vidimo, da vlada prav nič ne misli slovanskim manjšinam na ljubo na tako spravo, kakor na Češkem nemški manjšini na ljubo, vidimo, da ista tendenca vladina, katera se nam pojavlja v vsej zgodovini avstrijski, tendenca ponemčevanja, obstoji še dandanes in da vključen članu 19. drž. osnovnega zakona, kateri za nas eksistuje samo formalno, vlada faktično neče izpeljati ravnopravnosti nasproti Slovanom.

Jaz obžalujem to iz dna svojega srca, ker sem stalnega prepričanja, da Avstrija, dokler bude tako ravnala s svojimi državljeni slovanskoga rodu, ne more biti in ne bude nikdar tako mogočna, da bi zapovedovala v svetovnem koncertu, kar bi lahko, ako bi srečne in zadovoljne storila svoje narode. (Živahnodobravanje v središči.)

Kež že govorim o tem, kako se v avstrijski državi proteže nemški živelj nasproti nam Slovanom, dovoljeno mi bodi, da se nekolič še ozrem na razmerje Slovanov nasproti neki drugi narodnosti, o katerem sem govoril tudi že prejšnja leta. Že večkrat sem imel priliko poudarjati, da Avstrija proteže vsak narod poprej nego nas Slovane in to nam kaže zlasti razmerje z laškim življem, katero nas zanima tembolje, ker so nam Lahi bližnji sosedje in ker občutimo njihovega gospodstva trdo pest, katero jim vlada pomaga vzdigovati in viheti nad nami, jako britko. Ne budem govoril o Madjarih in o drugih narodnostih, vsaj vidite povsodjeno tendenco, — kjer nahajate kak neslovanski rod, povsodi vidite, da ga vlada uporablja kot orodje za zatiranje Slovanov.

Glede laškega življa moram konštatovati, da v Trstu, kjer se govore in kjer vsak dan lahko čitate v laških časnikih skrajno predzrane in razčlilive besede o naši prejasni vladajoči hiši — v Trstu, kjer skoro vsi laški časniki brez izjeme pričajo na prvem mestu poročila iz Italije, iz Rima, — kjer časniki na prvem mestu prinašajo poročila o laškem vladajočem domu, da tam vlada s skrajno brezobzirnostjo podpira in proteže laški živelj nasproti onemu življu, ki si je na obalih jadranskega morja za Avstrijo pridobil silno velikih zaslug, nasproti slovanskemu življu, ki je velikega pomena za Avstrijo in katerega bode jedenkrat v odločilnem trenotku Avstrija silno silno potrebovala.

Gospoda moja! Poglejmo kako se godi v Istri. Cesarski namestnik v Trstu, mesto da bi gledal na to, da se pri volitvah varuje pravica tudi nasproti Slovanom, mesto da bi skrbel, da nahajajo isto zaslonbo v zakonih, kakor Italijani, postavlja se odločno na stran italijanskega življa in pošilja k volitvam komisarje, ki zavirajo Slovane v volilni svobodi in ki ljudi dražijo, kakor z namenom, da bi prišlo do krvavih izgredov. In ko je vendar mirna zavest in vstrajnost slovanskega življa prevladala — kaj se je zgodilo? Mesto da bi se bili kaznovani državni uradniki, ki so imeli na vesti, ako bi bilo prišlo do krvavih izgredov, kaznovali so onega moža, ki je največ storil za pomirjenje duhov, odustigli so profesorja Spinčiča iz službe.

In, gospoda moja! v Trstu — poglejte kako se moramo tam boriti za slovenske šole, za pouk v materinem jeziku: pravi križevi pot je to! Družba sv. Cirila in Metoda je osnovala slovensko šolo, ki je letos odprla 5. razred. Ta šola je tako prenapolnjena, da se morajo otroci odklanjati in vendar so prostori dokaj veliki. Vlada vse to vidi, pa ne stori ničesar, ko se mestni zbor tržaški nekako noruje iz starišev, ki prosijo slovenski šol. Tu vlada ničesar ne stori. Kako bi tudi? Vsaj je to tista vlada, ki je mirno gledala, ko je deželni zbor tržaški z nekako ironijo odklonil v tretjem branjenju predloga o nadzorovanji šol.

Gospoda moja, ali ni to politika, ki je obžalovanja vredna? Ako se bode politika avstrijske vlade gledé Nemcev kedaj maščevala, maščevalo se bode tembolj, da daje vlada elementu, kateri nikdar za Avstrijo ni gojil prijaznih čutil, pač pa gojil državi nasprotne želje, takemu elementu vso moč proti slovanskemu narodu, ki je vedno zvest bil Avstriji.

Istotako, kakor na obalih adrijanskega morja, godi se nam Slovencem tudi drugod, toda o teh stvareh sem že večkrat imel priliko govoriti in zaradi tega naj danes samo pokažem na veliko nevarnost, ki nam preti, aki nismo zložni.

Jaz pravim, da nam preti velika nevarnost in misljam, da ni nobenega med nami, ki so ga poslali slovenski volilci v to zbornico, ki ne bi spoznal te nevarnosti. In vendar moram v svoje obžalovanje opazovati, da se je pri nas v poslednjem času začela porajati neka stranka, ki je postavila narodnost na drugo mesto in odločno izjavila, da narodnost ni prva stvar, da boj za slovenski jezik ni tako hud nego boj za vero, katere nikdar napadali nismo. V tem oziru je zadnja številka "Slovenca", ki nam dokazuje, da je list glasilo ljubljanskega knezoškofa, silno poučna za nas. Ta številka tira boj do skrajnosti in razvidno je iz nje, da škof ne pardonira nikogar, ki ne pride in ne pada pred njim na kolena. In tako se hoče terorizirati naša duhovščina, ki je jedenkrat visoko držala zastavo narodnosti in v kateri je še vrlih mož, ki imajo pred očmi stare tradicije in ki vedo, v kaki večji nevarnosti je narodnost nego vera pri nas vernih Slovencih.

Ker že govorim o tem glasilu, čeprav včerajšnja številka kaže, kam zaide slepa strast in kako se pojavlja nasproti onim, ki niso slepi in ne tistega mnenja, kakor drugi, povem naj v veselost visoke zbornice še nekaj. Glasilo knezoškofa Ljubljanskega deli v uvodnem članku jedne iz poslednjih števil slovenski narod v dva dela: v božji in v človeški del. Ako jaz pogledam na desno stran, ki bi moral pripadati božjemu delu slovenskega naroda in ako pogledam med nas človeški del, potem odkritosrčno rečem, da ne vidim, da bi bila božja milost nas manj obsenčila, kakor božji del slovenskega naroda. (Veselost v središči).

Po tem kratkem odsoku od stvari dovolite mi, da se vrnem k žalostnim razmeram, katere imamo pri nas na Kranjskem in ki se pojavljajo zlasti na šolskem polju v tako neugodni luči. Interpelacija, katero smo v jedni poslednjih sej stavili skupno z častitim gospodom poslancem Klunom zaradi Kranjskega in Ljubljanskega gimnazija, šla je po poročilu prečastitega gospoda deželnega predsednika k naučnemu ministerstvu. Njega ekselenčija gospod naučni minister ne vem če bode odgovoril na to interpelacijo še v tem zasedanju, ali če bode odgovoril in ako nam bode kaj obljubili, storil bode to bržkone že z namenom, da ne bi zvršil svoje obljube. Pred nekaj leti sem stavil s tovariši interpelacijo zaradi silno nezdravih prostorov, v katerih so spravljeni učenci našega nižjega gimnazija. Pokazal sem, kako malo zraka imajo šolske sobe, kako temni in mokri so prostori, ali dosedaj se še nič ni storilo, da bi se bili preskrbeli boljši prostori. Jaz sam sem imel čast biti član one deputacije, ki se je lani meseca oktobra na Dunaju poklonila naučnemu ministru, in ga prosila, da se zgradi novo poslopje za Ljubljanski gimnazij. Njega ekselenčija gospod naučni minister, prijazen in uslužen kakor je, obljubil nam je vse in dejal, da takoj po končani debati o državnem proračunu pošlje nasvet našemu deželnemu šolskemu svetu in vprašanje, kako naj se zgradba izvrši, tako da spomladi že lahko pričnemo zidati, rekoč, da za načrtne imamo dovolj šablon. Mesto Ljubljansko, dasiravno ima le malo stavbenih prostorov na razpolaganje, pripravljeno bi bilo gotovo poiskati primern prostor ter ga odstopiti za zgradbo gimnazijskoga poslopja; toda gospoda moja, — vsaj meni se je tako poročalo — gospod naučni minister do danes ni izpolnil svoje obljube. Deželni šolski svet ne ve še vedno nič o tej stvari in tudi mestna občina ničesar ne ve, kedaj, kje in kako se bode gradilo novo gimnazijsko poslopje. To je na vsak način obžalovanja vredno, kajti v takih prostorih, kjer si mladina samo kvari svoje zdravje, uspešno poučevanje ni mogoče.

Poleg tega pa se ne smem prezirati še nekaj drugega, kar mora boleti v srce vsakega pravega mladinoljuba.

Gospoda moja! v ljudske šole se sili vsak otrok in zakon je v tem oziru jako strog. Ako pa učenec, ko je v ljudski šoli okusil slasti naukov, dobi veselje do boljšega izobraževanja, tedaj do vstopa v srednje šole — potem pa mu naučni minister pred nosom zapre vrata, potisne ga nazaj na ulice in mu prepreči pot do višje izomike. Letos se je oglasilo za prvi razred nižjega gimnazija tako ogromno število dijakov, da ni bilo mogoče vsprehjeti vseh in ko se je zahtevalo, naj se odpre tretja paralela, odreklo se je to kar naravnost in tako so morali mnogi dijaki, ki so se mislili še oglašiti, ostati brez zaželenega pouka. Iz tega se vidi, kako krvavo malo misli naučni minister na slovenske šole in kako malo ga briga zavod, ki ima namen, da privede slovensko ukažljeno mladino do višje omike.

Pri tej priliki dovolite mi, gospoda moja, da spravim v razgovor neko sicer manje važno zadevo, kateri moramo pa vendar pripisovati nekoliko principijelnega pomena. Letos je na našem nižjem gimnaziju čeprav ravnatelj spoštuje sicer kot šolnika in strokovnjaka, vsprehjet ta ravnatelj suplenta, ki ne zna dobro slovenski. (Poslanec Povše: "Vsa zna!") To je silno žalostno, kajti batì se je, da se bodo dijaki tako poučevali, kakor pri tistem profesorji, ki je pred leti vprašal učenca: "Katera luknja v Avstriji je največja", in se jezil nad njim, ko mu ni znao odgovoriti, potem pa sam povedal

Dalje v prilogi.

v veliko začudenje dijakov, da je Trst največja „luknja“ avstrijska. (Živahn veselost.) In kaj je posledica tacega poučevanja? Mesto da mladina dobi veselje do pouka, mesto, da se dosežejo dobri uspehi, smeši se samo profesor in uspeh poučevanja je negativ.

Gospoda moja! o šolstvu danes ne budem dalje govoril, dasiravno me mika govoriti nekoliko o nemškem šolskem društvu. Vender pa budem, ker je proračun normalno- šolskega zaklada že za nami in ker se je takrat že obširnejše govorilo o nemških šolah v Ljubljani, zamolčal ono, kar bi bil sicer povedal o letošnjem zborovanju nemškega šolskega društva.

Dovolite mi pa gospoda, da se z nekoliko besedami ozrem na neko drugo stvar. Ako imamo v Avstriji kak urad, o katerem moremo reči, da je zares dober in uoren, smemo to reči o naši pošti in o telegrafu. Jaz sem mnogo potoval po vnanjih deželah in reči moram, da še nikjer nisem našel, da bi bil poštni in telegratski urad tako uzorno funkcijonoval nego v naši državi. To pričalo moram dati poštni upravi, tembolj, ker smo videli v Ljubljani, da pošta doslej ni dajala nobenega uznaka do pritožb. V poslednjem času pa je začel pihljati nek čuden veter iz Trsta. Ne vem, ali je to reakcija na moj lanski govor, v katerem sem v tej visoki zbornici kazal na razne nedostatke pri pošti, ali to vem, da tako ravnanje, kakor je sedaj opažamo pri poštnem ravateljstvu v Trstu, ne bode povzdignilo zanesljivosti pošte, temveč nasprotno. Mnogo uradnikov se je iz naših krajev premestilo v Trst in mesto njih prihajajo drugi iz Trsta k nam, ki pa ne razumejo slovenskega jezika. Na pošti v Ljubljani vem za uradnika, ki silno slabo lomi nemščino in ki se je, prišedši v Ljubljano, čudom začudil, ko je čul, da se govoriti tu razum nemščine tudi drug jezik, ki se imenuje slovenski. (Veselost) Taki možje se v poslednjem času pošiljajo k nam na pošto in potem naj se pričakuje, da bodo mogli občevati s slovenskimi strankami, ne da bi služba morale trpeti.

Gospoda moja! če govorim tu v deželnem zboru o poštabah, imajo pri poštnem ravateljstvu v Trstu navado, da se povprašujejo: Kdo pa je ta Hribar? Jaz bi prosil prečastitega gospoda deželnega predsednika, če bode kedaj imel priliko, pustiti jih, da je Hribar poslanec Ljubljanskega mesta in če on govoriti tukaj v visokem deželnem zboru o pošti in kaže na razne nedostatke pri tem uradu, da storiti kot poslanec slovenskega naroda in kot poslanec Ljubljanskega mesta, da interpretuje želje naroda svojega v zmislu programa, na česar podlagi je bil poslan v to zbornico.

Gospoda moja, pri poštabah pri nas se bodo, ako se ne odpravijo nedostatki in ako se nam bodo posiljali uradniki, kateri niso veči slovenski, polagoma pojavile prave turške razmere. Nekaj tacega gotovo ni v interesu občinstva; pa gotovo tudi ne v interesu pošte same. Dovoljeno mi bodi, da tu navedem samo jeden slučaj. Neka firma v Ljubljani je ta mesec poslala poštni mandat s slovenskim napisom v Škofji dvor pri Celovci. Ta poštni mandat pa pride dne 17. t. m. nazaj in sicer s sledičem opazko, katero budem z dovoljenjem častitega gospoda deželnega glavarja prečital: „Mit derlei Sachen lasse man uns in Hinkunft ungeschoren“ — potem pride poštni pečat z napisom „Pischeldorf in Kärnthen 17. septembra 1892“ in pa podpis poštarja: Wieser. (Veselost in splošno začudenje.)

Gospoda moja! tu vidite, kaj se drznejo nekateri poštarji, če dobivajo od slovenskih strank pošiljatve s slovenskimi napisimi. Če poštna uprava ne bude odločno postopala proti taki zlorabi uradne oblasti, potem bude kmalu prišlo tako daleč, da se ne bude več govorilo o uzornem našem poštnem uradu, temveč rekel se bude, da nazaduje tudi naša pošta, kakor drugi uradi, kjer ne jemljejo v poštev faktičnih razmer temveč negujejo v prvi vrsti nemščino.

Seveda moram pri tej priliki zopet izpregovoriti nekoliko besedi o poštnem komisariji Cora. Njega ekselenciji gospodu baronu Schwegliju, ki mi je lanskega leta očital, da spravljam osobe v razgovor, katere tu niso navzoče in se ne morejo zagovarjati, moram pripomniti samo toliko, da mi ne bude danes zopet očital kaj tacega, da zmatram gospoda deželnega predsednika kot zagovornika vseh uradnih organov, o katerih se tukaj govoriti in jaz mislim, da je dolžnost vsakega poslanca, nedostatke, ki se pojavljajo po vseh panogah javne uprave, spraviti v deželnem zboru v razgovor, da državna uprava zanje izve.

Gospoda moja, malovažna je osoba poštnega komisarja Corata, važna pa načela, katera on pri nas izvaja. Znano je meni, da se je Cora pri neki priliki izrekel v javnem lokalu: „Die Slovenen sind schon zu übermütig geworden, man muss sie einmal gehörig zu Paaren treiben“. Gospoda moja, če poštni komisar take nazore razvija v javni gostilni, kako more tak uradnik nadzorovati poštarje v naši deželi, o katerih ve, da so z večine Slovenci? Postopanje tega poštnega komisarja je res jako interesantno. Jaz bi lahko povedal samo nekaj, kar je pa tako, da bi vrlada morala vmes poseči; ali stvar je tako delikatne naravi, da je danes vsaj tukaj nočen raspravljati. Ako pa bode poštni komisar Cora tudi še nadalje počival, kakor je posloval

dosedaj, potem mene nikaki oziri ne bodo več zadrževali, da ne bi tiste stvari, držeč se prislovice „reci: bobu bob in popu pop“, spravil v javnost tu v visoki zbornici.

Za danes hočem samo še nekaj omeniti glede tega čudnega poštnega komisarja. Nekaj posestnikov iz Dovjega — če se ne motim bilo jih je 26, — je vložilo neposredno pri ministerstvu pritožbo proti gospodu Coratu in ministerstvo zaukazalo je poštni direkciji v Trstu, naj stvar natančno preišče. In kaj je storila modra poštna direkcija v Trstu, kateri na čelu stoji velemordi ravnatelj Pokorný? Dala je naročilo, naj vso zadevo pregleda in preišče — poštni komisar Cora. (Klici v središči: „Čujte, čujte!“) Kaj tacega, gospoda moja, je končno še na Turškem (Dr. Tavčar: „V Bukovini!“) komaj moči, da bi bil kdo, kakor Cora v tem slučaju „index in causa propria“. Pa tudi v drugem oziru postopa ta gospod tako, da ni na čast niti pošti niti njemu samemu. Nekemu poštarju, ki ga je bil prosil za slovenski pečat in katerega je imel na sumu, da je naroden, rekel je: „Ihnen ist Hribar mehr als die ganze Postdirection“. Ali je to dobro? Nekega družega poštarja, katerega je imel tudi na sumu, da je narodnjak, strašil je, da bode tako agitoval proti njemu, da ljudje ne bodo več pri njem kupovali mark, da bode torej pošta nemogoča.

Gospoda moja, to so vse fakta, o katerih imam dokaze v rokah. Imen ne budem navajal, ali da je vse resnično, kar sem lani tukaj navajal, spričuje najbolje to, da je komisar Cora — ki govoriti meni nič tebi nič o uradnih zadevah v javnih gostilnah in ki ni vedel, od kodi sem jaz dobil dotične podatke — šel letos nad nekatere poštarje in jih začel zmerjati, češ, da so mi jih oni dali. Ako jaz ne bi bil govoril resnice, bi Cora tega ne bil storil.

Toliko za danes. Prečastitega gospoda deželnega predsednika, o katerem sem prepričan, da ima srce za našo deželo, resno opominjam, da naj dokler še vodi krmilo deželne vlade, skrbi, da se take nesrečne stvari, kakor sem jih nekaj naštel, ne bodo več dogajale. Ako sem to dosegel z današnjim svojim govorom, potem sem dosegel, kar sem želel. (Živahn odobravanje v središči in na galeriji).

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 5. oktobra

Dunajske volitve.

Priprave za državnozborsko volitev na Dunaji so najpristnejša ilustracija, kako daleč je prišel Dunajski liberalizem. Nekaj slovelo je središče Dunaja za pravo trdnjava neskaljenega liberalizma, letos pa se ošabna ta stranka ni upala postaviti svojega kandidata, ker je vedela, da bi z njim propadla. Vse stranke pridobile so nekaj privržencev, samo liberalizem gineva. Dr. Kronawetter je kandidat ne samo svobodomiselne demokratične stranke, oklenile so se ga tudi druge nemške frakcije, dočim postavljajo protisemitje obeh barv svoje posebne kandidate. Zmešnjava mej volilci je takšna, da je ni moči popisati, iz vsega kaosa je vidno le to, da je čisti liberalizem, kakor ga reprezentuje nemška levica, v Dunajskem notranjem mestu tla popolnoma izgubil.

Permanentni odsek za kazenski zakon zboroval je dne 3. oktobra. Vladni zastopnik opravil je odsotnost pravosodnega ministra, potem pa se je koj začelo meritorno posvetovanje o prvem delu načrta. Posamni člani, namreč dr. Kopp, dr. Weber, grof Pininski in dr. Pacák stavili so razne načrt preminjajoče nasvete in tudi umrlega dra. Herbsta in posl. dra. Zuckra nasveti so prišli v razpravo. Vladni zastopnik zagovarjal je predlogo in se izrekel zoper vse nasvete. Razprava se je zavstavila in bode o § 1. glasovati šele v prihodnji seji. Pravni krogi se zelo zanimajo za ta posvetovanja.

Cerkvene homatije na Ogerskem.

Nasprotovao mej vladu in cerkvenimi dostojanstveniki se vedno veča. Minister Csaky izdelal je baje že načrt zakona o krstnih maticah in nekaterje druge zakonske načrte, ki so kolikor toliko naperjeni zoper sedanje pravice katoliške cerkve. — Nadškofijski kapitel Ostrogonski ukrenil je protest zoper vladino naredbo, da mora nadškof vselej muditi se v Budimpešti, kadar se muditi ondu kralj, sicer pa imeti tam vikarja. Kapitel pravi, da vladna nima v tem oziru ničesar ukazovati, če pa želi imeti v Budimpešti posebnega vikarja, naj ga tudi plača.

Vnajanje države.

Križa v Srbiji.

Glavni odbor radikalne stranke pozivlja so-mišljenike, naj ne hodijo več razganjat liberalne sbole, češ, liberalci je prav zato sklicujejo, da bi prouzročili izgrede. Vlada in liberalna stranka se silno trudita, da pridejo v Belem gradu liberalci na krmilo in době uprave v svoje roke. Ker je meščanstvo večinoma radikalnega mišljenja, je odporedit in nevaren. — „Odtek“ prijavlja pismo na finančnega ministra, v katerem se ravnatelj držav-

nih monopolov, dr. Paču, odpoveduje svoji službi, češ, da je ministerski predsednik Avakumović, ko je imel pogovor s sourednikom „N. Fr. Pr.“, trosil lažnjive reči o njem, ko je vodil pogajanja radi trgovinske pogodbe.

Angleška in Afrika.

Afriška kolonija Uganda, last angleške vzhodno-afriske družbe, bila je že daje časa predmet preprirom in razmerni so se ondu tako postrile, da bi bile mogle uplivati celo na odnose francosko-angleške. Ministerski svet angleški bavil se je te dni s tem vprašanjem in ukreplil naročiti omenjeni družbi, da se mora umakniti iz Ugande. Ta ukrepljaj je prvi dokaz, da je Gladstone tudi v vnanjepolitičnih rečeh še vedno prejšnjih svojih nazorov in jih bode skušal uveljaviti. Na Francoskem je ta ministerski ukrepljaj naredil najboljši utis in bo gotovo izdatno podpiral približevanje Angleške in Francije.

Dopisi.

Iz Gorenjskega 1. oktobra 1892. [Izv. dop.] Pretekli teden popotoval sem po Gorenjskem! Ogledal sem si cerkev na Brezjah, v resnici velikansko zidanje, ogledal si Blejsko jezero, ta kinč Kranjske zemlje, — potem pak ukreplil sem jo dalje po dolini, — proti Kranjski gori in Beli peči.

Veliko se je spremenilo tu v malih letih! Ni še ravno mnogo časa, odkar je sprejela dežela več kantonskih cest v svoje oskrbovanje in varstvo, in že koj izpod Korena začenši zapazil sem, — da se je tu že mnogo zidalo, in popravljalo pri mostovih, jarkih, grajah i. t. d.

Mnogo je že izgotovljeno — mnogo pa se še le dela. Največ takih del pri nekdanji kantonski cesti napravilo se je na to in ono kraj Bele Peči, in tu sem res misil, da sem na kaki cesarski veliki cesti. Taka dela stanejo pač deželo mnogo mnogo novcev, in po vsej pravici rečeno, vse ta dela so izgotovljena s takim nepotrebnim lišnjom, da mora človeka srce boleti, ako pomisli, da novce za nje šteje le siromak, ubogi kranjski kmet! Pač bolje bi bilo napravljati take stroške le pologoma, in ne na jedenkrat! Držaji iz dragega trdega lesa in še celo pobaranji, napravili so se po krajih, kjer jih ni potreba, in izgotovili tako elegantno, kakor jih na velikih cesarskih cestah ni opaziti. To so sedajni stroški, ki jih mora trpeti dežela, oziroma davkoplačevalci, kaj pa šele vzdržavanje.

Popraševal sem, kdo da bi bil po javni dražbi ta dela tako lepo napravil, in začudil sem se slišati, da javne dražbe niti bilo ni!

Oddala so se ta dela „pod roko“ fužinskemu uradnikom z Bele peči (Weissenfels), zidarska „fliečarjem“ in tesarji fužinski napravili so lesovje. Žalostno pač, da se oddajajo taka dela tujcem in se prezirajo vrli domači delavci. Jeli nimamo na Gorenjskem in Kranjskem v obče podjetnikov za taka dela? Vlada oddaja domačinom, deželna dela pa se oddajajo tujcem — pod roko!

To vendar ne gre in zato prosimo davkoplačevalci slavnji deželni odbor, da drugo pot postopa previdneje. Do domačega zasluga se vendar domačinom ne sme pot zapirati.*)

* Slične pritožbe zaradi istih cestnih del došla so nam že od več strani. Zeleti bi bilo zategadelj, da bi se stvar od komitetne strani temeljito razjasnila.

Op. uredn.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. oktobra.

Predseduje g. župan Grasselli, navzočnih je 21 občinskih svetovalcev. Poverjevalcem zapisnika današnje seje imenuje g. župan občinska svetovalca Murnika in dr. Stareta. Župan naznani, da je povodom rojstnega dne Njih Velečanstva prevetlega cesarja dne 18. avgusta izrazil pri gosp. deželnom predsedniku najudanejše čestitanje občine stolnega mesta, katero je prevetlji cesar vzel blagohotno na znanje. Isto tako je župan tudi danes ob cesarjevem godu izrazil najudanejša čestitanja. (Mestni zbor odobri stopej in z glasnimi Živio- in Slavaklici ti naznani.) Župan naznana, da mu je došel odgovor na dopis mestnega magistrata finančnemu ravnateljstvu, v katerem se je prosilo, naj bi se domarina pobirala po novem sešilnem redu v stolnem mestu Ljubljanskem. Odgovor je negativen. Finančno ministerstvo izjavilo je, da ostane pri do-sedanjem običaju, da se namreč domarina pobira od 1. januarja, ne pa od 1. februarja, kakor je dočlen novi sešilni red v stolnem mestu Ljubljanskem, ki ga je določil občinski svet in potrdila tudi vlada in c. kr. nadšodislo v Gradiču. Gosp. župan nasvetuje, da se ta odlok izroči pravnemu in personalnemu odseku v posvetovanje. Občinski svet pritrdi. Gospod župan nadalje poroča o dveh mostovih, ki se bodo gradila za dolensko železnicu, jeden preko

Ljubljance, drugi nad Gruberjevim kanalom. Misli se je na to, da bi ti mostovi imeli na strani pota za pešce in tako omogočili promet, in naj bi se vodstvo državne železnice pri sestavi načrtov oziralo na to. A odgovor bil je tak, da ga mestni stolni občini ni moč sprejeti. Za dva postranska hodna pata pri mostu preko Ljubljance zahteva se 5300 gld., pri mostu preko Gruberjevega kanala pa tudi 4000 gld. Poleg tega pa so še drugi izdatki. Za promet pešcev preko Ljubljance imela bi pač posebna steza ob mostu železniškem nekaj smisla, a stranska pata pri mostu preko Gruberjevega kanala bila bi za mestno občino tako draga, da ji bolj godi, ako sama napravi most ali brv. Kar se tiče pa mostu preko Ljubljance, je isti izven mestnega ozemlja in tu pač ne gre, da bi mestna stolna občina Ljubljanska skrbela za sosedne občine, da jim olajša promet.

Podžupan gosp. Vaso Petričič pravi, da je stolna občina Ljubljanska dala za dolensko železnicu vsoto 55.000 gld. Ko se je takrat ta ne mala vsota zahtevala, izjavilo se je, naj se izrečojo želje zastrand železnice v tem smislu, da se strinjajo s prometnimi potrebami stolnega mesta. In zdaj, ko občina Ljubljanska izraža le malo željo, zahteva se toliko.

Obč. svet. Kunc vpraša, kako je z zahtevo, da se dopelje železniški tir od proge dolenske železnice do klavnice. Ta stvar razpravlja se je že v javnih glasilih. Rad bi zvedel ali je povoljno rešena ali ne. Zanima se za to velika večina občinstva.

G. župan Grasselli naglaša, da je zastopnik mestne občine pri ogledu prijavil željo, naj se napravi od proge dolenske železnice poseben tir do klavnice, in da je izjavil zastopnik državnih železnic, da na zgradbo železnice dolenske taka želja nikakor ne upliva. Njej se bode že še pozneje lahko popolnoma vstreglo. To se je zabeležilo v dottični zapisnik.

Obč. svet. dr. Starc je mnenja, da, ako se hodniki napravijo ob mostovih dolenske železnice, ne bode le treba plačevati troške za njih napravo, ampak potrebuo bode še izven tega kupiti svet za napravo cest, nasipati ceste, kar bode stalo vsaj pri mostu preko Gruberjevega kanala dosti več, ko da bi mestna občina sama gradila brv ali most od streliških ulic na drugo stran. Ali je pa most na tem mestu toliko potreben za zvezo z nasprotno stranjo, to je še vprašanje. Zato govornik meni, naj se odkloni ponudba državne železnice, da bi stolno mesto Ljubljansko za take hodnike kaj prispevalo.

Obč. svet. Zitterer je mnenja, naj bi stolno mesto za most preko Ljubljance vsaj nekoliko prispevalo. Zadostila bi brv za pešce na jedni strani in potem bi se stroški znižali za polovico. Do Fužin ni mosta, torej je potreben prehod ravno na tem kraju.

Gosp. župan Grasselli pa je mnenja, da stolna mestna občina Ljubljanska nikakor ni poklicana, da bi delovala za prometne naprave, katere so zgolj drugim občinam v korist. Tak slučaj je sedaj na dnevnom redu, kajti z napravo takega pata vstreglo bi se le bolj izven mesta stanujočim prebivalcem.

Obč. svet. Gogola poudarja, da bi se vstreglo po hodnikih ob novih mostovih vendar le tudi občinstvu Ljubljanskemu. Govornik bi podpiral hodnike le preko mostu železniškega dolenske črte zgolj ob Ljubljanci in v ta namen naj bi nekaj žrtvoval občinski zastop.

Župan gosp. Grasselli opomni, da so se želje stolne mestne občine izraževale pri obhodu železniške proge. Slo je za to, ali naj bode kolodvor na sv. Petra predmestji in sedaj še tako zvani Kurji vasi, ali kje drugej. Odločila se je komisija za Kurjo vas in tam se je s pritrjenjem mestnih zastopnikov gradil tudi kolodvor dolenske železnice.

Sklene se, da stolna občina Ljubljanska pač hoče prinašati nekoliko za hodnike železniškega mostu ob Ljubljanci, "nikakor pa ne za hodnike železniškega mostu preko Gruberjevega kanala.

(Konec prih.)

Domače stvari.

(Svetčev banket) Udeležniki se jako pridno oglašajo in nadejati se je dostenje udeležbe iz vseh večjih slovenskih krajev. V deželnem gledališču igrala se bo v nedeljo priljubljena Rosen-ova veseloigra „Diletantje“. Iz različnih krajev izrekla se je sicer želja za operno predstavo, katere pa žalibog ta dan ni moči uprizoriti. Opozarjamо še jedenkrat vse p. n. udeležnike, da se pravočasno oglaša za ustoppnice v gledališče.

(Odlikovanje preč. kanonika in profesorja Josipa Marna.) Poročali smo že, da je bil g. profesor Josip Marn povodom njevega umirovljenja odlikovan z viteškim križcem Fran-Josipovega reda. Včeraj ob 11. uri dopoludne se mu je križec jako slavnostno pripel. V lepo okrašeni gimnaziji telovadnici so se zbrali g. deželnih šolski nadzornik Šuman kot zastopnik vlade, gosp. prelat dr. Čebašek kot kapiteljski odposlanec, g. župan Grasselli, profesorska zborna občina gim-

nazij, več osobnih priateljev slavljencev in vsa šolska mladina višje gimnazije, mladina nižje gimnazije se zaradi pomanjkanja prostora ni mogla udeležiti. Ob ustopu slavljencev so gimnazijski pvcvi pod vodstvom gosp. Foersterja zapeli Neumannovo „Oesterreicherlied“. Na to priplne deželni šolski nadzornik Šuman mej primernim nagovorom slavljencu viteški križec, gospoda ravnatelja Senekovič in Wieshaller pa se v daljših govorih — najprvo nemških, potem slovenskih — spominjata 35letnega uzornega delovanja slavljencevega kot učitelja in kot pisatelja slovenskega ter ga stavita mladini kot uzer v posuemanje. Globoko ganen se zahvaljuje gospod jubilar (nemški in slovenski) rekoč, da ga navdaja dvojno čustvo, čustvo hvaležnosti in veselja. Zahvaliti se ima najprej Bogu, potem presvetlemu cesarju in po vrsti vsem predstojnikom. Gosp. šols. nadzornika prsi, naj blagovoli provzročiti, da dospé ta njegova zahvala do najvišjega prestola. 48 let je bil slavljenc — tako nadaljuje — na Ljubljanski gimnaziji, 13 let kot dijak (vstevši teologijo,) 35 let kot učitelj in v tem času imel je 5 ravnateljev, 10 nadzornikov, 120 kolegov učiteljev, učencev pa na tisoče, ki so v najrazličnejših, često visokih službah. Uverjen je, da je odlikovan zaradi pouka slovenštine. Želeč, da bi tudi navzoča mladina nekdaj delovala po geslu: vse za vero, dom, cesarja, zakliče konečno trikratni „živio“ presvetemu cesarju, kateri klic vsi navzoči odusevljeno ponové, pvcvi pa zapojo cesarsko pesem. V imenu dijakov čestitata, se zahvaljujeta in pošljata petošolec Staré nemški, osmošolec Žun slovenski, na kar se gospod slavljenc še jedenkrat obrne do navzoče šolske mladine ter ji poda krasnih naukov za življenje. Konečno zapoje pvcvi zbor Še Möhringovo „Slovo“, pri katerem je bariton-šola jako lepotel šestošolec Majcen. Med burtonimi živo-klici je odhajal častiljivi slavljenc. — Od druge strani poroča se nam, da je ta slavnost imela nek čuden, skoraj nemšk značaj. Še celo nemške zastavice so nekateri hoteli opaziti. Mi tega skoraj ne moremo verjeti, vsekakor čudno in nekako značilno pa je gotovo, da se pri proslavljanju slovenskega profesorja in poje najprej nemški.

(Popolno žensko učiteljišče v Ljubljani.) Vis. c. kr. naučno ministerstvo je dovolilo, da se popolni tukajšnje žensko učiteljišče, to je, da bodo odslej naprej vsi štirje letniki na tem učiteljišči. Ker letos ni prvega letnika, zato se bode to popolnjevanje vršilo še le od šolskega leta 1894/95 naprej.

(Zagrebški „Obzor“) piše v včerajnjem svojem listu glede tega, da Zagrebško gledališče ni bilo zastopano pri slavnostni otvoritvi našega dež. gledališča: Tej odsotnosti niso krivi umetniki, ni kriva intendanca: kriv je sistem, s katerim je ona odsotnost popolnoma v skladu.

(V veseli družbi „pri Virantu“,) zbrani, da slaví novorojenca, nabral je g. Anton Gutnik za Št. Jakobsko-Trnovsko žensko podružnico 4 gld. 50 kr., katere smo doposalni blagajničarci.

(Prodaja konja.) V soboto dne 8. t. m. ob 10. uri zjutraj prodat se bode na tukajšnjem cesarja Jožeta trgu vojaški jezdni konj na javni dražbi.

(Uvažanje italijanskega vina.) Od dne, ko je stopila v veljavo za naše vinogradnike osodepolna vinska klavzula, to je od 28. avgusta do 17. septembra zvozilo se je po statističkih podatkih italijanskega konsulata v Trstu v Avstrijo kakih 250.000 hektolitrov italijanskih vín. Od teh je prišlo po morji v Trst 74.000 hektolitrov, v Reko 58.000, v druga večja in manjša morska pristanišča 27.000 hektolitrov, po suhem pa se je uvozilo 90.000 hektolitrov.

(Občinska volitev.) V občini Novi Lazi v Kočevskem okraju bil je izvoljen župan gosp. J. Černkovič, občinskima svetovalcema pa posestnika J. Kump in J. Springer.

(Legar) ali vročinska bolezen je epidemijo se pojavi v vasi Strane v občini Hrenoviški na Notranjskem in je več bolnikov. Zdravstvene razmere so na Notranjskem zaradi pomankanja dobre pitne vode sploh jako neugodne. Res skrajni čas bi bil, da se v tej zadevi kaj storiti.

(Griža) se širi po nekaterih občinah na Dolenjskem. V Lučarjevem Kalu in v Hrastovem dolu v okraju Zatiškem zbolelo je dozdaj 20 osovb, večinoma otroci. Umrl je 6 otrok v starosti od 2 do 12 let.

(Postojitev) je na slovenskem spodnjem Štajerji 18, v katerih je ustanovljen 3.138.549 gld. To je veselo znamenje, da se slovenski gospodarji postavljajo vedno bolj in bolj na svoje noge ter se oslobodujejo odvisnosti od nemškega kapitala.

(Trta uš) konstatovalo se je uradno v Mariborskem okraju v občini Pešniški dvor. Prevedalo se je torej izvažati iz te občine trte in druge rastline, ki bi utegnile zanesti trta uš v druge kraje.

(Poštar) V soboto zjutraj pogorelo je gospodarsko poslopje g. župana Matičiča v Sežani in kakih 500 metriških stotov seda in stame. Po šest ur trajajočem gašenju posrečilo se je ogenj udusiti. Škode je kakih 1500 gld.

(Madjarština v hrvatskih šolah) Kakor poroča nek ogerški opozicijalski list, namenjava hrvatska vlada upošljati v hrvatske šole tudi madjarski jezik. Tako je sporodila nekaterim madjarskim uradnikom v Zagrebu, ki so sklenili ustanoviti v stolnem mestu Hrvatske zasebno madjarsko šolo.

— Želimš in včemo, da se bo posrečilo Hrvatom odbiti tak atentat na narodno šolo.

(Razpisana služba) Pri c. kr. deželnem sodišču v Celovci razpisano je mesto državnega pravdnika. Eventuelno raspisitev se tudi drugo mesto državnega pravdnika v področji višjega državnega pravništva v Gradcu, ali pa mesta namestnika višjega državnega pravdnika v Gradcu ali namestnika država pravdnika. Prosnje oddati je do 19. oktobra pri višjem državnem pravništvu v Gradcu.

Knjizevnost.

— Družba sv. Mohorja razpoljila tedni svojim udom za l. 1893. izdanje knjige. — Družbeni dubé nastopne knjige: Šmarje in naše ljube Gospé presvetega srca. Spisal Janez Voltić; — Jeruzalemski romar. Opisovanje svete dežele in svetih krajev. Spisal dr. Franciček Lampe; — Naše škodljive rastline v podobi in besedi. Opisal Martin Cilenšek; — Domaci zdravnik po naših in izkušenih zupnika Kneippa. Za vsakdanje potrebe našega ljudstva sestavil Valentín Podgorc; — Slovenske večernice, 46. zvezek, z nastopno vsebino: Štiridesetletno književno delovanje društva in držbe sv. Mohorja, sestavil dr. Jakob Sket; — Najgotovša dota, povest, spisal Pavlo Pajko; — Planinski kosti, pesen, složil M. Opeka; — Kako se potuje po Afriki, spisal I. Vrhovec; — Brat Evstahij, povest, spisal A. Koder; — Črtice iz francoskih bojev na Koreškem l. 1813, spisal Fr. Hubad; — Nekoliko črtic iz življenja starega Zelnica, spisal Janko Bartl; — Andrej Turjak, karlovški general in glasovit junak, spisal I. Steklaca; — Cesarica in cesaridina, narodna pravljica, spisal I. Krizšak; — Kratkočassice, nabol Anton Brežovnik. — Kolendar za l. 1893, v katerem so razen kolendarja, imenika člakov in društvenih vesti natisnjeni še naslednji nastavki: Pesem M. Opeke: Njega svetosti Leona XIII.; — J. V.: Kristof Kolumb; — Podkrovčana: Smetek maščevanje, pesen; — I. Nutračić: Kako sem prvič potoval na Dunaj, in Dunajsko mesto; — I. Fr. Rádiński: Zlati orehi; — A. Medved: Boračeva tožba, pesem; — Dr. A. Medved: Kardinal Miečislav Ledochowski ali „Rdeči papež“ — Slovan; — Janko Bartl: K slovenskemu razstavama na sever in na jug; — Ivan Steklaca: Bog ne zapušča sirot, povest; — M. S.: Bonaventura Subić, šolska sestra in slovenska pesnica; — Dr. I. Krizšak: Razglej po katolikih misijonih; — M. Cilenšek: Solinarica — prekriptna rastolina; — Fr. Praprotnik: Kako pokončavati državne udice; — Fr. Praprotnik: Ali se naj sude méri ali tehta pri prodaji; — Črtice o zadnji ljudski štetvi; — I. L. Lapajne: Slovenske posojilnice l. 1891; — F. Hadžić: Razglas po svetu; — Torba za smeh in kratek čas. — Družba imela je letos 57.703 družabnikov, torej število, na katere sme biti pomembno.

— V kratkem sprengovitno kaže včelo družbenih knjig. — Nove tamburaške skladbe. Marijini skladatelj za tamburico g. Milutin pl. Farkas v Zagrebu izdal je nastopne nove tamburaške partiture: 1. Koračnica, Zvonimirica cena 60 kr. 2. „Moje milje“, (muzika) cena 60 kr. 3. „Svatovska koratnica“, cena 30 kr. 4. „Oduška“, (na braci solo) cena 30 kr. 5. „Turška strata“, cena 4 gld. 6. „Sbor darila“, (orientalna

scena) cena 90 kr. 7. „Valse elegante“, (vrlo lahko) cena 60 kr. Poleg teh ima še v zalogi: 1. „Vienac hrvatskih popievaka“, (za početnike) cena 70 kr. 2. „Tamburaške partiture“, 1. zvezek. Cena temu zvezku s 9 partiturami 3 gld. a. v. Nadajte dobavo se skladbe za brač I. in glasovir (17 komadov) I. zvezek, cena 1 gld. 50 kr. Naročila izvrše se poštним povzetjem ali če se denar pošlje naravnost g. skladatelju v Zagreb, Prilaz št. 4.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 4. oktobra. Princ Leopold ob 7. uri 47 min. zvečer došel kot prvi nemški jezdec v Florisdorf. Njegov adjutant poročnik Hey jedno minuto pozneje. Ob 8. uri 20 min. prijahl konjenički stotnik Tepper-Laski. Ker je poslednji odjezdil dve uri pozneje iz Berolina, je on došel v najkrajem času.

Dunaj 5. oktobra. Ponoči došel konjenički stotnik Schuppman, ob 4. uri zjutraj Reitzenstein. Za njim proti 8. uri grof Hollenstein, ob 8^{3/4}. uri konjenički stotniki Heydenlinden, Gossler, Kramsta, ob 10^{3/4}. uri stotnik Hoffman. Waldau prišel peš, pri Korneuburgu se mu zgrudil konj, od tam se vozil. Od Florisdorfa šel peš do cilja.

Praga 5. oktobra. Staročeški organ „Hlas Naroda“ obsoja postopanje Eima v delegacijah, češ, da so Mladočehi s tem, da so stopili proti združenemu uplivu Ogrov, Nemcev in Poljakov na vnašano politiko, škodovali českemu narodu.

Berolin 5. oktobra. Nadporočnik Starhemberg, ki je drugi dan startal, došel ob 7. uri zjutraj. Torej je progo prejezdil bržkone najhitreje. Jezdec in konj počutita se izborno.

Razne vesti.

(Kolera v Budimpešti.) Po najnovejih poročilih sicer kolera v Budimpešti še ni postala opasna, vendar je dal magistrat zgraditi dve baraki in jedno stanovališče za take uboge, ki se nemajo kam obrniti. Društvo rudečega križa oskrbelo je 75 voz za prevažanje bolnikov. Število bolnikov in mrtvih še ni veliko. V bolnico v barakah vsprejetih je bilo od ponedeljka zvečer do torka opoldne 16 novih bolnikov, umrlo jih je 9, ozdravljenih odpusčenih šest. V tej bolnici je skupaj 55 bolnikov. Od prvega pojavljenja kolere zbolelo je 70 osob, umrlo pa 22.

(Mejnarodna tekmovalna razstava v društvu „Rudečega križa“ v Rimu.) Povodom V. mejnarodne konference društv „Rudečega križa“, katera se je vrnila v Rimu meseca aprila t. l. dala sta laški kralj in kraljica razpisati tekmovanje z darili za predmete, kateri bi bili v korist človekoljubnih naprav. Konkurenca obseza izrecno samo take sredstva, katera omogočijo najdene ranjence hitro v varno zavetje spraviti. K tem spadajo nosila in vozovi za raujence in pa sredstvo za razsvetljavo bojišča. Kot darilo namenjena je sveta 10.000 ital. lir, katera se lahko razdeli tudi v dva darila. Razven tega razdelilo se bode tudi več medalij. O absolutni in relativni vrednosti naznanjenih in prevzeti ponudeb razslojalo bode mejnarodno sodišče. Prevzeti predmeti se bodo razstavili v Rimu od 16. avgusta do vstetega 15. septembra 1893. Za razstavo namenjeni predmeti morajo se vposlati najkasneje do 30. junija 1893, naznaniti pa jih je jeden mesec poprej. Kdor želi natančneje zvedeti o tej stvari, obrne naj se do pisarne Avstrijske družbe „Rudečega križa“ na Dunaju.

(Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upiva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po pošttem povzetji razpoližila ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj, na DUNAJI. Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh škatljic se ne pošilja. 1 (42-14)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrto leto 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Blagorodni gospod Fran Stajer, c. kr. notar v Metliku, blagozvolil je podariti 5 gld. za tukajšnjo revno šolsko mladino. Za ta blagodrušni dar Zahvaljuje se podpisano šolsko vodstvo prisreno v imenu revnih šolskih otrok.

Šolsko vodstvo na Božjakovem

dne 2. oktobra 1892.

Rih. Megušar, učitelj-voditelj.

Usmrili so v Ljubljani:

2. oktobra: Franc Golč, posestnik in črevljarski mojster, 71 let, vtonil v Ljubljani.

4. oktobra: Anton Fabiani, želez. sprevodnika sin, 15 mesecev, Marija Terezije cesta št. — v Koliseju, vsled vodenice v glavi.

V deželnih bolnicah:

1. oktobra: Franc Strežišar, hlapec, 60 let, fractura compl. cruris sin. — Helena Dalis, gostinja, 68 let, dysenteria.

2. oktobra: Lukas Birk, posestnik, 62 let, tetanus.

3. oktobra: Mihajl Kadive, delavčev sin, 7 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
7. okt.	7. zjutraj	7384 mm.	12 2° C	sl. svz.	obl.	0·00 mm.
2. popol.	7379 mm.	16·2° C	sl. svz.	obl.	0·00 mm.	
4. zvečer	7372 mm.	12 6° C	brezv.	jasno		

Srednja temperatura 13·7°, za 0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 5. oktobra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 9650	—	gld. 9645
Srebrna renta	9625	—	9625
zlate renta	11505	—	11525
5% marčna renta	10030	—	10030
Akcije narodne banke	985—	—	978—
Kreditne akcije	812·5	—	311·25
London	11965	—	11970
Srebro	—	—	—
Napol.	9·51	—	9·51%
C. kr. cekini	5·67	—	5·69
Nemške marke	58·75	—	58·82%
4½% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	140	25 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	185	50
Ogerska zlata renta 4%	112	40	—
Ogerska papirna renta 5%	100	45	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	75
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	117	50	—
Kreditne srečke	100 gld.	190	25
Rudolfove srečke	10	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	152	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	239	—	—

Zahvala.

Za izredno ljubeznjivo sočutje in toli mnogobrojno spremstvo pri pogrebu našega iskrenog ljubljenega očeta, kakor tudi za krasne vence izrekamo vsem našo najprisrješjo zahvalo.

Žalujoča obitelj

Goltsch.

MAGGI JEVA zabela za Juhe

zasluži, da jo ne prezro gospodinje. — Dobiva se pri J. Buzzolini-Ju. (1099)

V neko tukajšnjo trgovino vzprejme se takoj

učenec ali vajenec.

Kje, pove upravnštvo „Slov. Naroda“.

Št. 520.

S tem se daje na znanje, da se bode oddajalo v državnem gozdu Golobičovem pri Postojini

192 rm³

pripravljenih, letos posekanih dry od šilovja

ter se pozivljejo oni, ki nanje reflektujejo, da dotične pismene ponudbe ulož do 20. oktobra t. l. pri podpisanim gozdarskim in domenskemu oskrbnosti.

Če bi kdo zahteval, mu bode c. kr. gozdar Avgust Gosler, ki ima v Golobičovci svoje opravilo, dry na mestu pokazal.

Klana, dne 1. oktobra 1892.

C. kr. gozdarsko in domensko oskrbnštvo.

Svarilo.

Kot sodniško postavljeni kurator g. Frane-ceta Milavec-a svarim vsakaterega, osobito pa p. n. klijente odvetniške moje pisarne, naj nikdo imenovanemu mojem kurandu — ki je kot odvetniški pisar z moje strani z vsem zadostno preskrbljen — ničesar ne posojuje ter od njega ničesar ne kupuje ali v zastavo vzprejema.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1892.

Dr. Ivan Tavčar
odvetnik.

(1105-2)

Maribor na Dravi.

Hiša

Z vrtom in dvema stranski poslopjema

v kateri je pekaria in gostilnica, ki vrže na leto najemnine v vsem 1600 gld., proda se za 24.500 gld.

(1083-3)

Povprašati je pri lastniku gosp. Frideriku Schediwy, v Gradci, Annenstrasse 19.

J. C. Juvančič

trgovec z vinom

v Šiški pri Ljubljani
priporoča (1009-9)

veliko zalogu raznovrstnega

italijanskega vina

in

sladkega mošta.

Poskušnje od 100 litrov više. Kdor ima lastno posodo, blagovoli naj jo poslati. Kupujejo in prodajajo se tudi zdravi vinski sodi od 56 litrov počeniš do 100 hektolitrov in više, kakor tudi prazne steklenice raznih vrst.

Mož,

kateremu so popolnoma dobro znane ljubljanske in deželne kranjske razmere, ki je zmožen kaj reprezentativ, inteligenčen, star 30 do 40 let, zdrav in krepak, nemškega in slovenskega jezika v govoru in v pisavi popolnoma več, neomadeževane preteklosti in ki se more izkazati, da so mu financijsne razmere popolnem urejene (varščina), se vzprejme kot poslovodja in acquisiteur (zmožnost pogojena) ljubljanske glavne agencije jedne najimenitnejših avstrijskih zavarovalnih družb in pri posebnih rabljosti in če mu bode vedenje tako, da bode zadovoljil vsem zahtevam, dana mu je prilika, da si osnuje gotovo in trajno službo.

Prosijo naj pa za to službo le take osebe, ki odgovarjajo vsem tem pogojem, katere imajo zanimanja in ljubav za asekurančne poslove in resno voljo, vsem do njih stavljeno zahtevam z jednakomerno marljivostjo in žilavo vstrejnostjo zadovoljiti in ki so tudi sicer brezmadežnega vedenja.

Lastnoročno nemški in slovenski pisane prošnje, katerim se imajo priložiti prepisi spričeval in referenčije, pošljemo naj se upravnštvo tega lista pod 201,191.

P. N.

Cast mi je obznaniti, da sem goštilno „k parovozu“ od južnega kolodvora premestil v hišo tik novega državnega kolodvora

Petrinjska ulica št. 44.

Z velespoštvanjem (1096-2)

Josip Luzar

gostilna „k parovozu“ Petrinjska ulica št. 44.
tik novega kolodvora ogrskih državnih
zeleznic v Zagrebu.

Odlikovan
na koroški deželnih raz-
stavah 1885. leta.

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-Jevo
Kneipp-ovo
sladno kavo
za primeso.
Dobiva se povsodi.
Pred ponaredbami se svari.
(1084-3)

Praktikant

ki je več slovenskemu in nemškemu jeziku, vzprejme se takoj v trgovino z manufakturnim blagom. Več se izvē pri Franu Chrobatu v Kranji. (1091-3)

100 meterskih stotov

krompirja

najboljše kakovosti, proda

oskrbnštvo graščine Preddvor pri Tupaličah na Gorenjskem, kamor je pošiljati ponudbe. (1100-2)

Popolno in praktično igranje na citre

poučuje doma in zunaj doma.

Kdo? in kje? pové iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1060-5)

!! Podpisana išče !!

Poštenega krojaškega pomočnika, popolnoma večega v voditeljstvu tega obrta. Zasluzek po pisem dogovoru. (1094-3)

Ana Schweiger v Črnomlju.

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Potezna peresa, tuš, plovec, svinčniki, varovavec za svinčnike, naprave za špičenje svinčnikov, papir za pisma, bronove barve, bronov prašek, usnje in jermen za knjige, karmnova tinta, papir od lepenke, kemična tinta, kineški tuš, kompendije, zavitki, krvuljna črtala, trikoti, poštevanke, gladiila, barvne skrinjice, barvni klinčki, peresnice, držala za peresa, peresni nožki, peresni tuli, molitveniki, zlatoskoljke in srebroškoljke, zlata in srebrna tinta, pisala, naprave za špičenje pisal, zeleni volk tekoč. II. (4)

Gostilnica

ob največjem objektu dolenjske železnice je na prodaj.

Naslov pove upravnštvo tega lista. (1092-3)

Pošten in spretan

odvetniški pisar

slovenščine in nemščine popolnoma zmožen, z lepo, hitro pisavo, vzprejme se takoj. — Kje? pove upravnštvo „Slov. Naroda“. (1105-2)

Na najnovnejši in najboljši način

umetne (228-60)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov

IVANA JAX-a v Ljubljani

dozdaj: Marije Terezije cesta št. 2 (1051-5)

nahaja se od 1. dne oktobra 1892 počenši v isti hiši, toda

na Dunajski cesti

(v prejšnji restavraciji „Hotel Evropa“)

nasproti deželnih civilnih bolnic.

KATHREINER-JEVA

Kneipp-ova sladna kava

je (1086-3)

najboljši primerek k navadni kavi.

Prodaja jo prekuvovalcem po originalnih tovarniških cenah

JANEZ LUCKMANN v Ljubljani.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenth poprav ne zahtevajo. Pri narodilih z deželi naznani naj se vselej matančna mera postelje v notranji Inči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na-
vadne velikosti po 8 gld. 00 soldov;
z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene
po 15 gld. (714-30)

SVARILO!

Usojamo si p. n. občinstvo uljud o na to opozarjati, da se naša

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava nikdar odprta

ne prodaja, temveč v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom po $\frac{1}{2}$ kg, 200 in 100 gramov z našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven.

Paz naj se posebno na našo varstveno znamko, kajti občinstvo se skuša slepiti z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk in besedilo se popolnoma ponaredi, same podobne častitega gospoda župnika in naš podpis nimajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi o kakovosti Kathreiner-jeve Kneipp-ove sladne kave, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno znamko, ki je tu zraven natisnjena. (1055-3)

Kathreiner-jeva
tovarne za sladno kavo.
Berolin — Dunaj — Monakovo.

Najboljše sredstvo za prebavljenje

vseh mesnih jedil, sirov, kakor tudi za prirejanje gorjuščene omake je

„Prima švicarska namizna gorčica“

tvrde (1072-4)

HOFER & Co., Lustenau.

Dobiva se v vseh boljših špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

SCHUTZ-MARKE

KATHREINER'JEVA

Kneipp'ova
sladna
kava.

(1059-3)

Neprekosen primerek navadni kavi.

Pristna samo s to varstveno znamko. Svari se pred ponarejanjem.

